

**BỘ NÔNG NGHIỆP
VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN**

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: **4793**/BNN-PCTT

V/v triển khai công tác phòng chống thiên tai
khu vực miền núi phía Bắc năm 2020

Hà Nội, ngày **18** tháng 7 năm 2020

Kính gửi:

- Đồng chí Bí thư Tỉnh ủy các tỉnh miền núi phía Bắc;
- Chủ tịch Ủy ban nhân dân - Trưởng Ban BCH PCTT&TKCN các tỉnh miền núi phía Bắc.

Trước tác động của biến đổi khí hậu, thiên tai diễn biến ngày càng cực đoan, dị thường và trái quy luật, gay gắt và nhanh hơn kịch bản do các chuyên gia quốc tế và Việt Nam công bố; bão mạnh, siêu bão, mưa cường suất lớn, ngập lụt, lũ ống, lũ quét, sạt lở đất, rét đậm, rét hại, cháy rừng, đông, lốc, sét, mưa đá liên tiếp xảy ra. Khu vực miền núi phía Bắc, nơi sinh sống của hơn 10 triệu dân với trên 30 dân tộc thiểu số thường xuyên chịu ảnh hưởng của nhiều loại hình thiên tai, đặc biệt là lũ quét và sạt lở đất. Từ đầu năm đến nay miền núi phía Bắc đã xảy ra 92 trận đông, lốc, mưa đá, mưa lớn, trong đó 08 đợt trên diện rộng; đặc biệt, mưa đá ngay trong đêm giao thừa và rạng sáng mùng một tết Nguyên đán - một hiện tượng dị thường rất hiếm gặp, tác động mạnh, nguy cơ gây tổn thương đến tính mạng, đời sống của nhân dân, cơ sở hạ tầng và các hoạt động kinh tế - xã hội.

Ngày 15/5/2020 Thủ tướng Chính phủ đã trực tiếp chủ trì Hội nghị toàn quốc về công tác phòng, chống thiên tai với những chỉ đạo hết sức cụ thể; ngày 13/7/2020 tại Lào Cai, Ban Chỉ đạo Trung ương phòng chống thiên tai, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã tổ chức Hội nghị phòng, chống thiên tai khu vực miền núi phía Bắc năm 2020. Hội nghị đã thống nhất nhận định:

Thời gian qua, với sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, và sự vào cuộc của hệ thống chính trị, với nỗ lực tập trung trong chỉ đạo điều hành của các cấp chính quyền, khả năng chống chịu cơ sở hạ tầng được tăng cường và triển khai khá đồng bộ các giải pháp ở địa phương, nên trong bối cảnh thiên tai diễn biến phức tạp, dân số và các hoạt động kinh tế - xã hội gia tăng nhưng thiệt hại đã được giảm thiểu.

Tuy nhiên, công tác phòng chống thiên tai khu vực miền núi phía Bắc vẫn đứng trước các thách thức:

(1) Dân số gia tăng, thiếu nơi ở, nơi sản xuất an toàn; một số cơ chế, chính sách chưa phù hợp, nhất là trong việc quản lý đất, rừng và hỗ trợ sắp xếp, bố trí dân cư vùng thiên tai; tiếp nhận thông tin không được thường xuyên; hiểu biết, kỹ năng PCTT của cộng đồng còn hạn chế.

(2) Công tác dự báo, cảnh báo, giám sát thiên tai còn bất cập, nhất là dự báo trong phạm vi hẹp; chưa xây dựng được các công trình cảnh báo sớm, cảnh báo tự động, theo dõi, giám sát thiên tai chuyên dùng, công trình ngăn lũ bùn đá; thông tin mưa, lũ từ thượng nguồn phía Trung Quốc,...

(3) Kinh tế- xã hội, hệ thống cơ sở hạ tầng trong khu vực còn hạn chế, nhiều công trình xuống cấp, thiếu gắn kết với công tác PCTT, chịu tác động rất lớn của

mưa lũ, sạt lở, nhất là các công trình hồ chứa thủy điện, thủy lợi, các tuyến đường giao thông liên huyện, liên xã, hệ thống lưới điện và thông tin liên lạc.

(4) Công tác quản lý, vận hành hồ thủy lợi, thủy điện nhỏ còn nhiều bất cập, nguy cơ làm gia tăng rủi ro khi có mưa lũ lớn.

(5) Thiếu các thiết bị chuyên dùng để nắm bắt tình hình, tiếp cận nhanh chóng địa điểm xảy ra thiên tai và phát hiện, tìm kiếm, cứu hộ, cứu nạn người bị ảnh hưởng.

(6) Còn nhiều tình huống chưa phát hiện kịp thời các khu dân cư, công trình có nguy cơ sạt lở, các ao hồ không an toàn, các khe suối đang tắc nghẽn, tích tụ nước nguy cơ gây lũ ống, lũ quét hoặc ứng phó kịp thời khi chưa có lực lượng chi viện của cấp trên đang phổ biến ở nhiều địa phương.

(7) Hầu hết Văn phòng thường trực BCH bắt cập cả về tổ chức, chức năng nhiệm vụ, trang thiết bị, trình độ của cán bộ dẫn đến tình trạng: theo dõi giám sát thiên tai, tích hợp, quản lý, khai thác cơ sở dữ liệu phục vụ tham mưu từ giai đoạn phòng ngừa đến ứng phó, khắc phục hậu quả nhiều tình huống chưa được kịp thời, lúng túng, thiếu bài bản, hiệu quả thấp.

Thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2020 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng ngừa, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai; trên cơ sở các kết quả đạt được, nhận diện rõ những thách thức đặt ra trong thời gian tới; đồng thời thực hiện nhiệm vụ của cơ quan thường trực BCD TW PCTT, Bộ Nông nghiệp và PTNT đề nghị đồng chí Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh khu vực miền núi phía Bắc ngoài những nhiệm vụ thường xuyên, cần tập trung chỉ đạo các đơn vị trong tỉnh:

a) Đối với BCH PCTT & TKCN cấp tỉnh thực hiện 9 nhóm nhiệm vụ:

(1) Xây dựng kế hoạch, ưu tiên bố trí nguồn lực tổ chức thực hiện có hiệu quả Luật Phòng chống thiên tai sửa đổi; Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2020 của Ban Bí thư; tham mưu đưa nội dung PCTT vào nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp. Đặc biệt đối với các tỉnh chưa ban hành kế hoạch thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW của Ban Bí thư, khẩn trương xây dựng kế hoạch hành động bám sát nội dung và cụ thể hóa thành các nhiệm vụ, có phân công đối với các thành viên BCH, hoàn thành và gửi về BCD TW PCTT trước ngày 25/7/2020;

(2) Chỉ đạo khẩn trương xây dựng kế hoạch công tác của Ban Chỉ huy các cấp, phân công nhiệm vụ, địa bàn cụ thể cho các thành viên BCH phụ trách thực hiện, gắn với trách nhiệm của người đứng đầu.

(3) Chỉ đạo kiểm tra, rà soát công tác đảm bảo an toàn khu dân cư ven sông, suối; thấp trũng có nguy cơ xảy ra ngập lụt khi mưa lớn; khu vực có nguy cơ cao bị ảnh hưởng bởi lũ quét, sạt lở đất; các hầm mỏ, khu khai thác khoáng sản trong mùa mưa lũ. Kiên quyết xử lý, ngăn chặn tình trạng khai thác khoáng sản trái phép tránh để xảy ra sạt lở, sập hầm cũng như việc người dân vớt củi trên sông, suối khi mưa lũ dẫn đến các sự cố đáng tiếc như đã xảy ra trong một số năm vừa qua.

(4) Rà soát kịch bản, phương án ứng phó, sẵn sàng nhân lực, vật tư, trang thiết bị; đảm bảo kịp thời tiếp cận ứng cứu khi có tình huống xảy ra, nhất là lũ quét, sạt lở đất trên phạm vi rộng, gây chia cắt; không để bị động bất ngờ, ngay cả

khi xảy ra tình huống mưa lũ đặc biệt lớn như hiện nay tại một số các quốc gia trong khu vực và dịch Covid có thể diễn biến phức tạp trở lại. Kiểm tra hệ thống thông tin truyền thông, các nhà mạng, đảm bảo cung cấp và tiếp nhận thông tin được kịp thời, chính xác, nhất là thông tin tới nhân dân vùng sâu, vùng xa, khu vực người dân sinh sống, sản xuất không được phủ sóng di động.

(5) Chỉ đạo triển khai ngay lực lượng xung kích cấp xã trong việc kiểm tra các công trình công cộng, nơi ở, các ao hồ, đập không an toàn; các khe suối bị tắc nghẽn; có giải pháp sơ tán dân, cấm biển cảnh báo, tuần tra canh gác, tháo dỡ vật cản trên các dòng chảy, tránh tình trạng tích thủy tạo lũ ống, lũ quét; bố trí kinh phí để thực hiện các hoạt động này.

(6) Triển khai lực lượng kiểm soát, hướng dẫn giao thông, nhất là qua các ngầm, tràn, khu vực ngập sâu, nước chảy xiết; bố trí lực lượng, vật tư, phương tiện để khắc phục sự cố về điện lưới, thông tin liên lạc, đảm bảo giao thông thông suốt trên các trục giao thông chính trên địa bàn cũng như hỗ trợ các địa phương khác trong khu vực khi có yêu cầu.

(7) Chỉ đạo các chủ hồ thủy điện cùng cơ quan chức năng, chính quyền trên địa bàn tổ chức rà soát, kiểm tra; phương án, vật tư trang thiết bị đảm bảo an toàn công trình; thiết bị theo dõi mưa, dòng chảy, thiết bị cảnh báo xả lũ; bản đồ, mốc ngập lụt hạ du; vận hành xả lũ đúng quy trình được phê duyệt, có sự giám sát của chính quyền địa phương; xử lý nghiêm các chủ hồ không tuân thủ đầy đủ các quy định đã ban hành.

(8) Chỉ đạo việc kiểm tra các hồ chứa thủy lợi, thường xuyên theo dõi giám sát, bố trí lực lượng thường trực tại hồ để xử kịp thời các tình huống xảy ra; không cho phép tích nước đối với các hồ đang thi công hoặc không đảm bảo an toàn.

(9) Ưu tiên bố trí nguồn ngân sách địa phương, đồng thời trích quỹ PCTT và các nguồn kinh phí hợp pháp khác đảm bảo các hoạt động phòng, chống thiên tai, xây dựng phòng họp kết nối trực tuyến VPTT cấp tỉnh với VPTT BCD TW PCTT, xây dựng kế hoạch phòng chống thiên tai các cấp và các hoạt động phục vụ thông tin, truyền thông, nâng cao năng lực cộng đồng, năng lực chỉ huy, chỉ đạo điều hành ứng phó thiên tai, cứu hộ cứu nạn, phục hồi tái thiết sau thiên tai.

b) Đối với Văn phòng thường trực BCH PCTT & TKCN cấp tỉnh thực hiện 6 nhóm nhiệm vụ:

(1) Tham mưu xây dựng kế hoạch, kịch bản những tháng còn lại, phát huy các công cụ hiện có đồng thời khai thác tài liệu từ BCD TW PCTT để theo dõi giám sát chặt chẽ diễn biến thiên tai trên địa bàn, tham mưu kịp thời cho BCH;

(2) Báo cáo đề xuất việc kiện toàn Văn phòng thường trực chuyên trách, bổ sung nhân lực, trang thiết bị, cơ sở vật chất, cơ sở dữ liệu, công cụ hỗ trợ, ứng dụng khoa học công nghệ để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ đề ra;

(3) Tham mưu kiện toàn tổ chức, cung cấp trang thiết bị và hướng dẫn xây dựng kế hoạch hoạt động của lực lượng xung kích cấp xã; tổng hợp, báo cáo về Ban Chỉ huy để chỉ đạo đảm bảo hiệu quả hoạt động;

(4) Cung cấp thông tin cho các cơ quan báo chí tại địa phương và Trung ương để kịp thời truyền tải, nâng cao năng lực, nhận thức của người dân và các

cấp chính quyền trong ứng phó thiên tai. Phổ biến tài liệu do Văn phòng thường trực BCD TW PCTT cung cấp;

(5) Tham mưu tổ chức thu và sử dụng Quỹ PCTT đảm bảo kịp thời, thiết thực, hiệu quả, trong đó tập trung cho các hoạt động ứng phó, cứu trợ khẩn cấp, truyền thông, nâng cao nhận thức cộng đồng và hoạt động của lực lượng xung kích cấp xã;

(6) Hướng dẫn Ban Chỉ huy cấp huyện, xã xây dựng phương án ứng phó phù hợp với tình hình thiên tai trên địa bàn tỉnh và diễn tập theo phương án đã xây dựng.

c) Đối với BCH PCTT & TKCN cấp huyện, xã:

(1) Ngoài việc khẩn trương triển khai các nhiệm vụ theo quy định, cần kiểm tra cụ thể lực lượng của địa phương, nhất là lực lượng xung kích cấp xã; vật tư, trang thiết bị, hậu cần tại các cơ sở và hộ dân đảm bảo sẵn sàng ứng phó thiên tai trên địa bàn theo phương châm 4 tại chỗ.

(2) Ban Chỉ huy huyện chỉ đạo các xã rà soát và phát hiện nơi ở mất an toàn, các vị trí có nguy cơ xảy ra lũ quét, sạt lở đất, khơi thông các vị trí tắc nghẽn dòng chảy; bố trí nguồn lực để thực hiện; trường hợp vượt quá khả năng của cấp huyện, báo cáo về Ban Chỉ huy PCTT tỉnh để xử lý kịp thời.

Giao Văn phòng thường trực BCD TW PCTT - Tổng cục Phòng chống thiên tai hướng dẫn, đôn đốc, tổng hợp kết quả thực hiện của các địa phương báo cáo Ban chỉ đạo TW PCTT.

Đề nghị đồng chí Bí thư Tỉnh ủy, đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân - Trưởng ban BCH PCTT & TKCN các tỉnh khu vực miền núi phía Bắc chỉ đạo các đơn vị trên địa bàn tổ chức triển khai thực hiện ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- PTTg Trịnh Đình Dũng - TB BCD TW PCTT (để b/c);
- Thành viên Ban Chỉ đạo trung ương về PCTT;
- VPTT BCD TW PCTT;
- Ban chỉ huy PCTT & TKCN các tỉnh miền núi phía Bắc;
- Văn phòng TT Ban chỉ huy PCTT các tỉnh, TP;
- Lưu: VT, PCTT (**85**).

BỘ TRƯỞNG

Nguyễn Xuân Cường